

УДК 663.952.031

ОСОБЛИВОСТІ ВИРОБНИЦТВА ЗЕЛЕНОГО БАЙХОВОГО ЧАЮ

Сирота К. О., студентка

Волощук І. В., асистент

Миколаївський національний аграрний університет

Чаєм називають напій, який отримують шляхом заварювання, варіння чи настоювання підготовленого листа чайного куща. Отримують зелений байховий чай з сортового чайного листка, через особливості його отримання він є більш цінним продуктом, ніж чорний. Пов'язано це з високим вмістом у ньому катехинів (різновиди антиоксидантів, якими багаті чайне листя) – 90% та інших біологічно-активних речовин, зокрема вітаміну С.

Зеленому чаю властиві такі ефекти як сильно збуджуюча, освіжаюча і тонізуюча дії, також він містить речовину, що активно впливає на судини, серце і стимулює психічну діяльність, це – кофеїн. Основною метою під час виробництва чаю є уникати окислення катехинів та інших змін чайного листка. Чим менше таких змін буде відбуватись в ході технологічного процесу, тим вище буде якість зеленого чаю [2].

Тому, при його виробництві, замість зав'ялювання, скручування і ферментації передбачається підсмажування або пропарювання чайного листка, що є необхідним для інактивації ферментів, тобто фіксації зеленого чайного листка. Окрім цього, зникає запах свіжої зелені, а листок приймає більш еластичну форму. Термічна обробка, у свою чергу, веде до утворення нових ароматичних і смакових речовин в зеленому чаї, зміни мічного складу листка при цьому хоч і незначні, але вони необхідні для отримання високоякісного продукту [1].

Технологія отримання зеленого байхового чаю проходить такі етапи:

- фіксація;
- підсушування;
- скручування фіксованого листка;
- висушування;
- сортування.

Фіксація здійснюється в пропарювальних апаратах, що складаються з двох конвеєрів, – пропарювального і охолоджувального. У пропарювальному відділенні чайний листок протягом 2-3 хв піддається обробці парою з температурою 120°C і вище, а в охолоджувальному – обдувається повітрям. Фіксування пропареного листка проводять з метою вилучення зайвої вологи і підготовки його до скручування.

Підсушування проводять для вилучення з листка вологи. Проводять сушилкою YF-60DB, тривалість сушіння займає 12-15 хв, оптимальна температура становить 100-110°C. При такій обробці, вологість чайного листка знижується з 80% до 58-62%.

Вже фіксований і підсушений чайний лист піддають *скручуванню*. Ця стадія представляє в основному фізичний процес, необхідний для того, щоб з пошкодженого листа виділився сок та надав йому завитка. Скручування проводять в ролерах відкритого типу протягом 80 хв.

При скручуванні листка утворюється велика кількість грудок через присутність в'язких пектинових речовин, тому для рівномірного вилучення вологи при *висушуванні* грудки розбивають, а гриби, бактерії при високій температурі гинуть.

Після висушування зелений чай *сортують*. Отримана при сортуванні сходової фракції йде на виробництво чайних концентратів і тонізуючих безалкогольних напоїв на основі чаю. Дрібні чайніки зеленого чаю – висівки і крихти, використовують для отримання гранульованого чаю [3].

Література

1. Б. Павличенко Зелёный чай. Руководство пользователя. Всё о зелёном чае/ 2018 р., 70 с.
2. http://magiktea.com/all_about_tea/?item=3&lang=ua
3. <http://bio-faq.ru/why/why055.html>